

ΕΙΡΗΝΗ
ΒΑΡΔΑΚΗ

ΖΩΝΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΕΔΩ ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΘΛΙΨΗ

Το λευκό πιόνι αιχμαλωτίζει τον μαύρο
αξιωματικό στο τετράγωνο γ3.

Η βασίλισσα αιχμαλωτίζει το λευκό πιόνι
στο τετράγωνο γ3.

.....

Ξέρεις, κάποτε είχα μια φυσιολογική ζωή. Λίγο ρουτινιάρικη, ίσως και βαρετή. Όμως ήταν βατή, διαχειρίσιμη. Είχα τον έλεγχο του εαυτού μου και των επιλογών μου. Είχα τη σοφία να μετανιώνω για τα λάθη μου, τη βλακεία να κάνω καινούρια ή και να επαναλαμβάνω τα παλιά. Μου χάριζα μικρά τρόπαια για τις καθημερινές, λιλιπούτειες νίκες μου. Μη φανταστείς κάτι υπερβολικό... όχι. Ούτε κατά διάνοια. Κανένα καινούριο παλτό, σύντομες αποδράσεις στην εξοχή κάπου κάπου, βραδιές αχνιστής πίτσας με αφράτο ζυμάρι και ακόμα πιο αφράτες θερμίδες, τέτοια πράγματα... μικρά, αλλά όχι αμελητέα αν σκεφτείς την τέρψη και την απόλαυση που μου προσέφεραν. Όταν πάλι έκανα τις γκάφες μου ή απλώς είχα τις κακές μου, οι τιμωρίες που επέβαλλα στον εαυτό μου ήταν εξίσου ήπιες, ανεκτές, σαν να είχαν ένα χνουδωτό περίβλημα. Περισσότερη οικονομία, λιγότεροι υδατάνθρακες και ρεπό που τα χαράμιζα πλένοντας τα παντζούρια μου και τρίβοντας με μανία την

μπανιέρα. Αυτό ήταν όλο κι όλο. Αυτή ήμουν. Μια φυσιολογική γυναίκα με μια φυσιολογική ζωή. Μέχρι τη μέρα... μέχρι το κρίσιμο δευτερόλεπτο και το μεγαλειώδες κλάσμα του που ανοιγοκλείσαμε τα μάτια από σάστισμα, έκπληξη, θυμό, οργή, αγωνία και πόνο. Αυτή η μία στιγμή. Η υπέρτατη ώρα της μετάβασης.

Εξακολουθώ να είμαι ο ίδιος άνθρωπος. Ο ίδιος φυσιολογικός άνθρωπος. Τουλάχιστον τα πρώτα λεπτά. Η ζωή μου όμως δεν θα είναι ποτέ πια φυσιολογική. Αυτή... αυτή μου την έκλεψαν για πάντα. Σαν να τους ανήκει. Σαν να μην ήταν ποτέ δική μου.

Δεν έχω αυταπάτες.

Γνωρίζω καλά ότι είμαι απλώς ένα πιόνι σε μια πολύ μεγάλη σκακιέρα. Είμαι... είμαι το μαύρο στρατιωτάκι που ξέρει μόνο να κάνει ένα βήμα μπροστά, και κάπου κάπου στα πλάγια. Μέχρι που ξαφνικά βρίσκομαι να κινούμαι τρελαμένο από ένα γιγάντιο, συστημικό χέρι σε λάθος τετραγωνάκι. Με κινήσεις που δεν θα επέλεγα ποτέ και ανοίγματα επικίνδυνα, μένω ξέπνυο, πλαστικό και φοβισμένο μπροστά στο στόμα του λευκού βασιλιά. Από όλα όσα σου λέω, κράτα μόνο το λευκό... αυτό το γαμημένο λευκό που έχει πάντα το πλεονέκτημα. Πάντα. Σε κάθε παρτίδα.

Λευκό... Πάντα με τρόμαζε το λευκό. Έχει μια πομπώδη ησυχία τούτο το χρώμα. Μια γαλήνη που μοιάζει να απειλείται από κάτι ή, ακόμα χειρότερα, τη γαλήνη της παύσης από κάτι... Όλα όσα τελειώνουν... το μυαλό ξέρει και

τα ντύνει στα λευκά. Όλες οι αναμνήσεις μου, γλυκές ή πικρές, είναι ντυμένες με εκείνο το εκτυφλωτικά λευκό φως. Τυλίγονται σε αυτό, σαν να 'ναι σεντόνι πεθαμένου ή παλιό, νεκρό δέρμα. Μια φλούδα από κύτταρα που δεν αναπνέουν πια. Μια μεμβράνη τέλους, λήξης, αποσύνθεσης. ΛΕΥΚΟ. Πέντε γράμματα. Υπερβολικά πολλά για ένα τόσο άχρωμο χρώμα. Δεν συμφωνείς; Τρία φωνήεντα, δύο σύμφωνα. Γνήσια, σαφέστατη σπατάλη ήχου για μια λέξη που δηλώνει μονάχα ησυχία. Δεν θα 'πρεπε να έχει όνομα τούτο το χρώμα, η προσφώνησή του επιβάλλεται να είναι εξίσου βουβή με το αντικείμενο που περιγράφει. Εκτός και αν... αν σκεφτείς τον εκκωφαντικό της βόμβο. Αν θελήσεις να κρυφακούσεις το τίποτα, θα το βρεις στοιχειωμένο από πολλά... πολλά πεπερασμένα, τετελεσμένα και αμετάκλητα. Είναι φορές που τρελαίνομαι. Που κλαίω και ουρλιάζω. Κάποιος πρέπει να σβήσει αυτό το άσπρο φως, κάποιος πρέπει να σπάσει την ησυχία!

Η παλιά μου ζωή περνά στη λευκή αιωνιότητα μέσα σε μια στιγμή. Στην αρχή ανοιγοκλείνω τα μάτια, ίσως και το στόμα –δεν είμαι σίγουρη–, έπειτα... έπειτα προσπαθώ να συνειδητοποιήσω τι έχει συμβεί, αν είμαι ξύπνια ή αν ονειρεύομαι. Τραβώ την κουρτίνα και κοιτάζω έξω από το παράθυρο. Σαν να θέλω να βεβαιωθώ ότι ο δρόμος, τα σπίτια, η πόλη είναι ακόμη εκεί. Νομίζω ότι αρχίζω να αφουγκράζομαι για πρώτη φορά αυτή την παράξενη ησυχία. Ο δρόμος είναι άδειος, ή και γεμάτος... ναι, μπορεί. Αλλά γεμάτος με ανθρώπους παγωμένους. Σαν κάποιος να έχει πατήσει το κουμπί της παύσης. Παγωμένα πλάνα. Λευκά. Αθόρυβα. Είναι η στιγμή που αρχίζω να ακούω μέσα στο κεφάλι μου ένα

ρολόι. Ένα χρονόμετρο που αγωνιά να λήξει ή να αρχίσει κάτι. Ο ήχος του είναι εντός μου. Γαντζωμένος στον σφυγμό μου. Μια παρασιτική μορφή που μου κλέβει αίμα και ζωή.

Ζωή... όμορφη λέξη. Ξέρεις... είχα κι εγώ μία... κάποτε. Κι όταν λέω κάποτε... εννοώ την κάθε μέρα, την κάθε ώρα και το κάθε λεπτό πριν από αυτό το δευτερόλεπτο... και το μεγαλειώδες κλάσμα του. Ας είναι. ΖΩΗ... λίγο ρουτινιάρικη, λίγο βαρετή, όμως... ήταν ζωή. Και τώρα, τώρα μου λείπει πολύ.

Μου είναι δύσκολο να σου πω το πώς και το πότε ξεκίνησαν όλα. Πότε η ιστορία άρχισε να δίνει τα πρώτα σημάδια... πότε οι σελίδες της άρχισαν να γυρίζουν αφηνιασμένα και πότε το μελάνι της άρχισε να στεγνώνει σε μια κρούστα από αίμα.

Έκτακτα δελτία ειδήσεων που ολοένα και πλήθαιναν. Αδιάκοπες ειδοποιήσεις στα κινητά, πηχυαίοι τίτλοι στις εφημερίδες, κι ως εδώ καλά... δεν μοιάζαμε να επηρεάζομαστε επί της ουσίας από τα γεγονότα. Μόνο κάτι παραληρηματικά ξεσπάσματα στα κοινωνικά δίκτυα, κάτι δακρύβρεχτες αναρτήσεις της μαύρης συμφοράς, τα γνωστά ευφυολογήματα του κώλου και τα σχετικά. Και όλα καλά. Δηλαδή, πλήρη μεσάνυχτα. Ως εδώ πλήρη μεσάνυχτα.

Ύστερα άρχισε να επηρεάζεται κάπως –επιμένω, κάπως...– η καθημερινότητα. Μην πάει ο νους σου σε κάτι σοβαρό. Μικροπράγματα μεν, ενοχλητικά δε. Καθυστερήσεις σε δρομολόγια, κυρίως αυτό, ναι. Μετρό και ηλεκτρικός σταματούσαν κάθε τρεις και λίγο. Γάμοι, βαφτίσια και συναφείς δεξιώσεις που ματαιώνονταν ξαφνικά με ένα

τηλεφώνημα ή με ένα γραπτό μήνυμα. Καταστήματα που τα έβρισκες κλειστά με κορδέλες της αστυνομίας, λωρίδες κυκλοφορίας που απαγορευόταν η διέλευση και... πτώματα. Ανθρώπινα πτώματα παντού. Κατάθλιψη είπαν. Οξεία αντιδραστική κατάθλιψη.

Δώδεκα παρά δέκα. Δεν περίμενα ότι θα αργούσα τόσο. Υποτίθεται ότι μου είχαν μείνει μόνο κάτι μικροδιορθώσεις στα τρία τελευταία κεφάλαια. Πατάω αποστολή και πλέκω τα χέρια πίσω από τον αυχένα. Ομολογουμένως ήταν η δυσκολότερη μετάφραση που έκανα ποτέ και είμαι κάτι παραπάνω από ικανοποιημένη με την απόδοσή μου. Σηκώνομαι από το γραφείο μου και πάω στο ψυγείο, η κοιλιά μου γουργουρίζει. Δεν είναι η πρώτη φορά που ξεχνάω να φάω, ειδικά όταν λήγει κάποιο πειστικό deadline. Την ώρα που βγάζω το τάπερ με το χθεσινό κοτόπουλο και την ήδη μαραμμένη σαλάτα από το μεσημέρι ακούω τη φωνή του γιου μου. Ξανακοιτάζω το ρολόι. Δώδεκα παρά πέντε. Κλείνω θυμωμένη το ψυγείο και ανοίγω την πόρτα του δωματίου του.

«Κλείσ' το!»

«Ρε μαμά! Με τρώμαξες!»

«Είπα κλείσ' το! Έχεις σχολείο αύριο, δεν θα ξελαρυνγιάζομαι πάλι για να ξυπνήσεις».

Περιμένω να απαντήσει και να κλείσει τον υπολογιστή. Τίποτε από τα δύο δεν συμβαίνει. Με αγνοεί και συνεχίζει να πυροβολεί με το καινούριο του χειριστήριο.

«Άλεξ!» Η φλέβα μου πετάγεται στον λαιμό. Ούτε που παρατηρεί.

Κουνάει το κεφάλι με τα μεγάλα ακουστικά του και

φωνάζει στο μικρόφωνο για έναν ιππότη και την επόμενη πίστα.

Σκέφτομαι να κλείσω το πολύμπριζο και στιγμιαία κρυφογελώ με την αστεία έκφραση που θα έπαιρνε το πρόσωπό του. Τον λυπάμαι και δεν το κάνω.

«Σε ένα τέταρτο να είσαι στο κρεβάτι σου» γρυλίζω, αλλά δεν με ακούει ποτέ. Ο Άλεξ παραμένει προσηλωμένος στον υπολογιστή του, πυροβολώντας παράξενα τέρατα και ανθρωπάκια με κομμένα κεφάλια.

Κάθομαι στο κρεβάτι του και κοιτάζω τις πεταμένες κάλτσες του και μια άδεια συσκευασία από κρουασάν στο κομοδίνο του. Έτσι εξηγείται το ότι περίσσεψε κοτόπουλο.

Το προφίλ του γιου μου φωτίζεται από το γαλαζωπό φως της οθόνης, τα φρύδια του σμίγουν υπερβολικά, το στόμα του γίνεται μια γραμμή. Παρά το αποφασιστικό βλέμμα και τα χαρακτηριστικά που σκληραίνουν από την αδρεναλίνη και την ένταση της μάχης, η έκφρασή του παραμένει παιδική. Χαμογελώ. Μια καστανή, μεταξένια μπούκλα πέφτει στο μέτωπό του. Στα ακουστικά του αναβοσβήνει ένα έντονο κόκκινο χρώμα και ακούγονται οι ιαχές του πολέμου. Κάποιες τις ακούω ακόμα κι εγώ. «Θα κουφαθείς με αυτόν τον διάολο» του λέω κάθε τόσο.

«Ποιος μιλάει!» απαντά και γελά.

Πάντα γελά. Αυτό το γέλιο του με μαλακώνει, σε αυτό το γέλιο δεν μπορώ να αντισταθώ. Είναι ξέγνοιαστο, δροσερό, πηγαίο, βαθύ. Σαν να γελά μαζί η ίδια η ψυχή του. Το βλέπεις στα μάτια του. Πάντα γελούν τα μάτια του. Πότε κοροϊδευτικά, πότε τρυφερά και χαρούμενα.

Σηκώνομαι και του σκάω ένα φιλί στο μάγουλο. Το

δέχεται ξώφαλτσα ενώ συνεχίζει να πυροβολεί τέρατα. Ανακατεύω τα μαλλιά του. Εκνευρίζεται. Προλαβαίνω να εισπνεύσω το σαμπουάν του, μια ιδέα από τη δροσερή μυρωδιά του. Δεν έχει αλλάξει ιδιαίτερα από τότε που ήταν μωρό. Είναι αστείο, μα ακόμη και τώρα, στα δεκατρία του, μυρίζει σαν μωρό.

«Κανόνισε να το ξημερώσεις».

Επιστρέφω στην κουζίνα και βάζω το τάπερ στον φούρνο μικροκυμάτων. Όσο ακούω τα μικρά παφ του φαγητού, σκρολάρω το κινητό. Δεν έχω προλάβει να παρακολουθήσω τίποτα σήμερα λόγω της μετάφρασης, που δεν με άφησε να σηκώσω κεφάλι. Τα ειδησεογραφικά με σοκάρουν. Η επικαιρότητα είναι πιο έντονη και πιο μαύρη από ποτέ.

«ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ ΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΑ ΧΩΡΑ ΦΕΡΝΕΙ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΑΙΩΝΑ».

«ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ».

«Ο ΚΟΣΜΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΜΟΥΔΙΑΣΜΕΝΟΣ ΤΙΣ ΤΡΑΓΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΡΩΜΗ».

«ΓΟΝΑΤΙΣΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΤΟ ΒΑΤΙΚΑΝΟ. ΘΡΗΝΕΙ Η ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ».

Μένω να κοιτάζω τη φωτογραφία. Αυτό που αντικρίζω με σκοτώνει. Η καρδιά μου κομματιάζεται. Διαλύεται μέσα στο σώμα μου. Το στήθος μου είναι άδειο από καρδιά και αέρα. Είμαι ένα μάτσο κόκαλα, συντρίμμια και χάος. Το

μυαλό αρνείται να δεχτεί, να αποθηκεύσει, να επεξεργαστεί. Εμπλοκή. Βραχυκύκλωμα. Σφάλμα. Όλα μα όλα ένα μεγάλο σφάλμα.

Σωριάζομαι στον καναπέ και ανοίγω την τηλεόραση.

Δημοσιογράφοι τρελαμένοι, μικρόφωνα που δεν ξέρουν πού να σταθούν, ποιον να ρωτήσουν. Κάμερες που τρέχουν αλαφιασμένες και άλλες... άλλες που στέκουν παγωμένες στην εικόνα. Τα μηνίγγια μου με σφίγγουν. Ο σφυγμός σκαρφαλώνει στο μέγεθος της είδησης. Δυσθεώρητο ύψος. Εξωαστρικό. Αδιανόητο.

Το άγγιγμα στον ώμο μου με τινάζει σαν ρεύμα.

«Μαμά...»

«Δεν... δεν είναι δυνατόν».

«Τώρα αρχίζει, μαμά. Τώρα αρχίζουν όλα».

5 ΖΩΝΗ

«Καλώς ήρθατε στη **ΖΩΝΗ ΠΕΝΤΕ**.

ΕΔΩ ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΝΤΑΙ η θλίψη και κάθε της έκφραση.

ΕΔΩ ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΝΤΑΙ το δάκρυ και το μαύρο χρώμα.

ΕΔΩ ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΝΤΑΙ ο πόνος και η μνήμη του».

Η ιστορία της γυναίκας που πέρασε στη ΖΩΝΗ ΠΕΝΤΕ για να ανταμώσει ξανά το παιδί της. Η μόνη της αποστολή είναι να μη δακρύσει, να μη λυγίσει ό,τι κι αν αντικρίσουν τα μάτια της.

Και ίσως να τα καταφέρει... Αρκεί να πάψει να ψιθυρίζει τα βράδια πως άλλο βασανιστήριο δεν γνώρισε πέρα από κείνο της φωνής του.

*Η Ειρήνη Βαρδάκη με το νέο της βιβλίο
μάς μεταφέρει σε έναν κόσμο παράλληλο,
εκεί όπου όλα θυμίζουν έντονα το σήμερα...*

